

قدرت اجتماعی (۳ از ۵)

از گذشته تاکنون ابزارهای اعمال قدرت تغییراتی کرده است.

امروزه از ابزارهای **تنبیهی** (زور، خشونت و...) کمتر از ابزارهای **تشویقی** (ثروت، درآمد، پاداش مالی و...) استفاده می‌شود و از ابزارهای تشویقی نیز کمتر از ابزارهای **اقتناعی** (فکر، آموزش، تبلیغ و...) استفاده می‌شود.

شبهات قدرت **تنبیهی** و قدرت **تشویقی** این است که در هر دو، پیروی کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد. در **قدرت تنبیهی** به دلیل اجبار و در **قدرت تشویقی** برای پاداش پیروی می‌کند.

قدرت **اقتناعی** برخلاف این دو با تغییر **نگرش و اعتقاد** فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود.

در قدرت **اقتناعی**، تبعیت و **پیروی** نشانه کار درست است. به گونه‌ای که پیروی کننده، در مواردی متوجه تبعیت و **پیروی** خود نمی‌شود و **به عبارتی** برای پیروی، محاسبه **سود و زیان** خود را نمی‌کند

امروزه قدرت **تنبیهی** عمدتاً منحصر و متمرکز در دست **دولت‌هاست** که از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی اعمال می‌شود.

منابع و عوامل قدرت

شخصیت، مالکیت و سازمان

منابع و عوامل قدرت، در واقع ظرفها و **قالب‌هایی** هستند که **ابزار** سه‌گانه قدرت، **درون** آنها شکل می‌گیرند و اعمال می‌شوند.

شخصیت خصلت‌های جسمانی (قد، هیکل و ...)، فکری، بیانی، اخلاقی، هوش، جاذبه یا دیگر ویژگی‌های **شخصیتی** است که موجب دست‌یافتن به یک یا چند **ابزار قدرت** می‌شود.

شخصیت با **قدرت اقناعی** یعنی توانایی ترغیب یا ایجاد **باور**، نزدیکی بیشتری دارد.

مالکیت (ثروت و درآمد) وسیله **جذب** اطاعت دیگران است.

ثروت، وجهه و شکوهی به فرد عامل **قدرت** می‌دهد که همان اراده و قاطعیت اوست و می‌تواند موجب اطاعت اقناعی دیگران شود؛ **مالکیت** بیشتر با قدرت **تشویقی** قرابت دارد.

سازمان یعنی جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های **مشترکی** دارند.

سازمان **مهم‌ترین** منبع قدرت در جوامع **امروزی** است.

سازمان هم **پیوند** میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هموطنان و هم‌کیشان را در بر می‌گیرد که از آن به «**انسجام اجتماعی**» یاد می‌شود

هم **پیوند** میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست را شامل می‌شود که از آن به «**یکپارچگی نظام**» تعبیر می‌شود.

سازمان در درجه **نخست** با قدرت اقناعی خویشاوند است؛ به این معنا که اعمال قدرت اقناعی، نیازمند وجود سازمان است.

جوامع بزرگ‌ترین و مؤثرترین **سازمان‌ها** هستند.